

ANTIKORUPCINĖS VEIKLOS POLITIKA

TIKSLAS	Nustatyti Grupėje taikomus antikorupcinės veiklos principus, antikorupcinėje veikloje dalyvaujančių subjektų funkcijas ir įgyvendinamas antikorupcinės veiklos priemones, kuriomis Grupėje kuriama atspari Korupcijai aplinka.
TAIKYMO APIMTIS	Visoms Grupės bendrovėms. Politikos skatinami laikytis Veiklos partneriai.

1. Vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai

1.1. Politikoje vartojamos sąvokos ar sutrumpinimai turi šias reikšmes:

Antikorupcinė vadybos sistema	Tarptautiniame standarte ISO 37001:2016 „Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“ apibrėžtų Antikorupcinės vadybos sistemos reikalavimų Korupcijos rizikoms valdyti ir atspariai Korupcijai aplinkai kurti visuma.
Antikorupcinės atitikties užtikrinimo funkcija ar funkcinė sritis	Funkcija ar funkcinė sritis, užtikrinanti efektyvų Antikorupcinės vadybos sistemos veikimą.
Darbuotojas	Fizinis asmuo, sudaręs darbo sutartį su Grupės bendrove.
Dovana	Bet koks neatlygintinai perduodamas turtas, turpinė teisė ar paslauga. Sąvoka „Dovana“ apima materialius daiktus bei kitokio pobūdžio naudas, kurias galima įvertinti pinigais, pavyzdžiui, paslaugas, pramogas, nuolaidas, kvietimus dalyvauti mokymuose, renginiuose, svetingumą, vaišingumą ir pan.
Kolegialaus organo narys	Grupės bendrovės priežiūros organo, valdymo organo, audito komiteto, atlygio ir skyrimo komiteto bei kito specializuoto komiteto, jeigu toks sudaromas, narys.
Korupcija	Kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, tarnybos pareigų neatlikimas, bet kokia veikla piktnaudžiaujant turimais įgaliojimais, siekiant naudoti sau ar kitam asmeniui.
Pasitikėjimo linija	Grupės bendrovėse įdiegti vidiniai informacijos apie Pažeidimus pateikimo kanalai.
Pažeidimas	Rengiama, daroma ar padaryta nusikalstama veika, administracinis nusižengimas, darbo pareigų pažeidimas, etikos normų pažeidimas ar bet koks kitas pažeidimas, dėl kurio kilo arba gali kilti žala Grupės bendrovei ar gali būti pažeista Grupės bendrovės reputacija.
Veiklos partneriai	Fiziniai ir juridiniai asmenys, taip pat juridinio asmens statuso neturintys subjektai, bet kokie išvardintų asmenų dariniai ar grupės, su kuriais Grupės bendrovė tiesiogiai ar netiesiogiai yra užmezgusi arba ketina užmezgti dalykinius santykius.

- 1.2. Politikoje taip pat vartojamos sąvokos, kaip jos apibrėžtos Grupės Korporatyvinio valdymo politikos „Grupės lygio dokumentuose vartojamų sąvokų sąrašė“, Korupcijos prevencijos įstatyme, Pranešėjų apsaugos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

2. Bendrosios nuostatos

- 2.1. Grupės antikorupcinė veikla yra pagrįsta Antikorupcine vadybos sistema ir jai taikomais reikalavimais. Antikorupcinės vadybos sistema Grupės bendrovėse gali būti įgyvendinama skirtinga apimtimi, įvertinus Grupės bendrovės veiklos kontekstą ir Korupcijos riziką.
- 2.2. Antikorupcinė veikla Grupėje įgyvendinama laikantis šių principų:
  - 2.2.1. **Nulinės tolerancijos Korupcijai.** Grupėje netoleruojama Korupcija ir bet koks susijęs elgesys (nepotizmas, kronizmas, lobistinės veiklos, paramos teikimo reikalavimų pažeidimas ir kt.), o Korupcijos ir susijusioms rizikoms valdyti įgyvendinamos antikorupcinės veiklos priemonės.
  - 2.2.2. **Atitikties teisės aktų reikalavimams ir etikos standartų laikymosi.** Atspari Korupcijai aplinka Grupėje kuriama vadovaujantis teisės aktų, tarp jų ir šios politikos, nuostatomis, taip pat laikantis Antikorupcinei vadybos sistemai keliamų reikalavimų. Kai ši politika ar teisės aktai nenustato atitinkamų elgesio normų, Darbuotojų elgesys turi atitikti aukščiausius patikimumo, sąžiningumo ir skaidrumo standartus.
  - 2.2.3. **Rizikų valdymo ir veiksmingumo vertinimo.** Grupėje vykdomas nuolatinis Korupcijos rizikos identifikavimo ir stebėsenos procesas, vertinamas antikorupcinės veiklos veiksmingumas ir užtikrinamas antikorupcinės veiklos tobulinimas.
  - 2.2.4. **Atvirumo ir skaidrumo.** Grupės veiklos tikslai yra skaidrūs ir aiškiai deklaruojami, o pagrindiniai Grupės lygio dokumentai, vertybės ir kiti įvykiai viešai atskleidžiami teisės aktų nustatyta tvarka.
  - 2.2.5. **Antikorupcinės atitikties užtikrinimo nepriklausomumo.** Antikorupcinės atitikties užtikrinimas yra savarankiška veikla, atskirta nuo Grupės bendrovių veiklos sričių, kuriose kyla Korupcijos rizika.
- 2.3. Politikos nuostatų pažeidimas gali būti laikomas šiurkščiu darbo pareigų pažeidimu, už kurį taikoma teisės aktuose numatyta atsakomybė.
- 2.4. Grupė užtikrina, kad visi galimi šios politikos ir kitų antikorupcinę veiklą reglamentuojančių teisės aktų Pažeidimai būtų išnagrinėti įgaliotų kompetentingų asmenų. Nustačius nusikalstamos veikos požymius, atitinkama Grupės bendrovė informuoja atsakingas teisėsaugos institucijas.

3. Antikorupcinės veiklos priemonės

3.1.1. Nustatomi Dovanų priėmimo ir teikimo apribojimai, paramos skyrimo tvarka:

- 3.1.1.1. taikome Nulinę dovanų taisyklę - atsisakome Dovanų teikimo Veiklos partneriams ir Dovanų iš jų gavimo, išskyrus vidaus teisės aktuose numatytas išimtis, susijusias su tarptautiniu protokolu, reprezentacija ar darbo tikslais teikiamomis paslaugomis;
- 3.1.1.2 draudžiama teikti ir priimti grynuosius pinigus, dovanų čekius (kuponus), alkoholinius gėrimus, Dovanas, kurios gali būti vertinamos prieštaringai ar kuriomis siekiama poveikio, protegavimo;
- 3.1.1.4. vidaus teisės aktais nustatoma Dovanų administravimo (registravimo ir kt.) tvarka;
- 3.1.1.5. susilaikoma nuo bet kokių įtakos formų – finansavimo ar paramos politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams, Lietuvos Respublikos Seimo, Vyriausybės, savivaldybių tarybų nariams, politinių organizacijų ir analitinių centrų vienasmenių ir kolegialių valdymo organų narių, jų artimųjų giminaičių, sutuoktinių, sugyventinių, partnerių, kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka, įsteigtiems fondams ir įstaigoms;
- 3.1.1.6. parama, humanitarinė pagalba skiriama vadovaujantis tai reglamentuojančiais teisės aktais.

3.1.2. Grupės interesų viršenybei užtikrinti skirtos Darbuotojų ir Kolegialių organų narių interesų valdymo priemonės, numatytos Grupės darbuotojų ir Kolegialių organų narių Interesų valdymo politikoje bei vidaus teisės aktuose – privačių interesų deklaracijose deklaruojami Darbuotojų ir

Kolegialių organų narių privatūs interesai, interesų konfliktai sprendžiami nusišalinimo arba nušalinimo veiksmais, vykdoma privačių interesų deklaracijų stebėseną.

- 3.1.3. Atliekamas Veiklos partnerių patikrinimas** – prieš pradėdant bendradarbiavimą su Veiklos partneriu, atsižvelgiant į nustatytą Korupcijos rizikos lygį, vidaus teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka atliekama reputacijos, mokumo ir kitų aplinkybių, susijusių su Veiklos partneriu veikla, patikra. Esamų santykių su Veiklos partneriais atveju taikomi nuoseklaus įvertinimo ir stebėjimo (kontrolės) mechanizmai.
- 3.1.4. Užtikrinamas personalo patikimumas**, nustatytais atvejais renkant ir vertinant išorės ir vidaus teisės aktuose numatytą informaciją apie kandidatus į Kolegialaus organo narius arba Darbuotojus. Personalo patikimumo procesais siekiama nepriekaištingos reputacijos asmenų veiklos ir darbo Grupėje.
- 3.1.5. Grupės bendrovėse veikia **Pasitikėjimo linija** (informacija apie bet kurią Grupės bendrovę teikiama <https://pranesk.epsog.lt/lt/>), kuria Darbuotojai ir kiti asmenys skatinami pranešti apie Pažeidimus.
- 3.1.6. Grupė skatina informaciją apie Pažeidimus Pasitikėjimo linija teikti net ir nebūnant įsitikinus pranešamų faktų tikrumu. Pranešantiesiems asmenims nekyla pareiga vertinti, ar Pažeidimas atitinka nusikalstamų veikų ar kitų teisės aktų pažeidimų, kaip jie apibrėžti teisės aktuose, požymius.
- 3.1.7. Grupės bendrovėse yra išnagrinėjama visa Pasitikėjimo linija gauta informacija. Jei Grupės bendrovė nėra kompetentinga vertinti informaciją arba jos turinys leidžia pagrįstai manyti, kad yra rengiama, daroma ar padaryta nusikalstama veika, administracinis nusižengimas, informacija perduodama kompetentingai institucijai ir apie tai pranešama informaciją teikusiam asmeniui.
- 3.1.7.1. Grupės bendrovės imasi priemonių, kad informaciją Pasitikėjimo linija pranešančius asmenis apsaugotų nuo bet kokių galimų neigiamų pasekmių, užtikrintų konfidencialumą ir, jei reikia, anonimiškumą. Šias priemones Grupės bendrovės taiko ir pateiktai informacijai nepasitvirtinus.
- 3.1.8. Vadovaujantis **vidinių tyrimų tvarka**, tiriami atvejai, susiję su Pažeidimais, tarp jų ir turinčiais Korupcijos požymius. Vidinių tyrimų tvarka taikoma ir informacijos, gautos Pasitikėjimo linija, nagrinėjimui.
- 3.1.9. Grupės bendrovių sudaromiems **sandoriams taikomos jų skaidrumą užtikrinančios priemonės**.
- 3.1.8. Mokymais, komunikacija, kitais tiksliniais veiksmais **didinamas Darbuotojų antikorpacinis sąmoningumas**. Darbuotojų antikorpacinio sąmoningumo lygis matuojamas periodiškai atliekant Darbuotojų tolerancijos Korupcijai apklausą.
- 3.1.9. **Užtikrinama, kad pirkimai Grupės bendrovėse būtų vykdomi skaidriai**, laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir nešališkumo reikalavimų, racionaliai panaudojant lėšas, tiekėjams sudarant vienodas ir nediskriminacines sąlygas tiek pirkimo, tiek sutarties vykdymo metu.
- 3.2. Grupės bendrovėse taikomos antikorpacinės veiklos priemonės yra detalizuotos vidaus teisės aktuose.
- 3.3. Grupės bendrovės teisės aktų nustatyta tvarka periodiškai nustato atsparumo Korupcijai lygį.
- 4. Antikorpacinės veiklos dalyvių atsakomybės**
- 4.1. Grupės bendrovių antikorpacinėje veikloje dalyvauja Grupės bendrovių valdybos, Grupės bendrovių vadovai, Antikorpacinės atitikties užtikrinimo funkciją vykdančias ar funkcinėje srityje veikiantis padalinys arba asmenys, Grupės bendrovių padalinių vadovai ir Darbuotojai.
- 4.2. **Grupės bendrovių valdybų atsakomybės:**
- 4.2.1. formuoja atsparumo Korupcijai kultūrą Grupės bendrovėje;
- 4.2.2. skiria pakankamus žmogiškuosius ir finansinius resursus antikorpacinės veiklos veiksmingumo užtikrinimui;

4.2.3. vertina Grupės bendrovėje vykdomos antikorupcinės veiklos, grįstos Antikorupcine vadybos sistema, veiksmingumą, teikia rekomendacijas dėl antikorupcinės veiklos tobulinimo.

4.3. Grupės bendrovių vadovų atsakomybės:

4.3.1. formuoja atsparumo Korupcijai kultūrą;

4.3.2. užtikrina, kad Antikorupcine vadybos sistema grįsta antikorupcinė veikla būtų veiksminga, proporcinga identifikuotai Korupcijos rizikai;

4.3.3. užtikrina, kad numatyti finansiniai ir žmogiškieji resursai būtų paskirstyti efektyviam antikorupcinės veiklos veikimui;

4.3.4. užtikrina, kad būtų vykdoma antikorupcinės veiklos veiksmingumo, kylančio iš Antikorupcinės vadybos sistemos reikalavimų, stebėseną;

4.3.5. dalyvauja vertinant antikorupcinės veiklos, grįstos Antikorupcine vadybos sistema, veiksmingumą, teikia siūlymus dėl šios veiklos tobulinimo.

4.4. Antikorupcinę atitiktį užtikrinančio padalinio / asmenų atsakomybės:

4.4.1. formuoja atsparumo Korupcijai kultūrą;

4.4.2. rengia antikorupcinės veiklos priemonių planus ir užtikrina veiksmingą jų įgyvendinimą;

4.4.3. teikia metodinę pagalbą ir konsultuoja Darbuotojus antikorupcinės veiklos priemonių įgyvendinimo klausimais;

4.4.4. atlieka antikorupcinės veiklos stebėseną ir periodiškai vertina jos veiksmingumą;

4.4.5. administruoja Pasitikėjimo liniją ir užtikrina, kad būtų ištirta apie Pažeidimus gauta informacija;

4.4.6. įgyvendina priemones antikorupcinei veiklai Grupės bendrovėje tobulinti.

4.5. Grupės bendrovių padalinių vadovų atsakomybės:

4.5.1. formuoja atsparumo Korupcijai kultūrą savo padalinyje;

4.5.2. užtikrina antikorupcinės veiklos priemonių įgyvendinimą savo padalinyje bei skatina Darbuotojus laikytis Antikorupcinei vadybos sistemai keliamų reikalavimų;

4.5.3. teikia siūlymus dėl antikorupcinės veiklos tobulinimo.

4.6. Darbuotojų atsakomybės:

4.6.1. atlikdami kasdienes funkcijas, vadovaujasi antikorupcinės veiklos principais, laikosi antikorupcinei veiklai keliamų reikalavimų ir pagal kompetenciją įgyvendina antikorupcinės veiklos priemones;

4.6.2. Pasitikėjimo linija praneša apie Pažeidimus;

4.6.3. dalyvauja antikorupcinio sąmoningumo didinimo veikloje.